

10. mars 2018

Flaggkommandøren krever språkkultur

Jeg hadde vinterferie på Røros, og hvem traff jeg ikke på Kaffistova? Min gode venn Ståle Bråttsjø! Den pensjonerte flaggkommandøren hadde forlatt kysten for å nyte fjellet noen dager, må vite.

- Nå ser du atter slike fjell og daler, som dei du i din første ungdom så? spurte jeg, spøkefullt. Men det slo ikke an. Tvert imot. Han var i dårlig humør, viste det seg, og ble ganske oppbrakt av spøken.

- Ikke du også, Raudan!!!

- Hva mener du nå, Ståle?

- Dere ødelegger kulturarven! Alle sammen! Dere ødelegger språkarven – nynorsken! Her satt jeg nettopp og så på tekst-TV. Ikke kan de grammatikk, men verst er de håpløse ordene de finner på i denne urban-nynorsken. «Låg sannsynlighet» - skrekkelig! «Lite truleg» heter det. «Lite sannsynleg» hvis du vil være matematisk. Også «forseinkingar» da - Ivar Aasen snur seg i graven!

- Er du ikke litt romantisk nå, Ståle?

- Og så må vi droppe denne håpløse «Ja, vi elsker». Den passet som heltedikt for tidens oppblåste nasjonale ego for hundre år siden, men nå har vi behov for en nasjonalsang med skikkelig motvekt mot CV og bonus og disrupsjon og volatilitet i markedet. «Nordmannen» passer bra, den tar oss til røttene. Vel å merke i Ivar Aasens originalspråk med rim og meter på plass:

*Millom Bakkar og Berg ut med Havet
heve Nordmannen fenget sin Heim,
der han sjølv heve Tufterna gravet
og sett sjølv sine Hus uppaa deim.*

- Men Ståle, Ivar Aasen er da ikke mer kjønnsnøytral enn Bjørnson som får stryk om dagen?

- Kjønnsnøytral - ??? Grunnarbeid og tømring har aldri vært kjønnsnøytralt!

- Og «uppå deim»?

- Akkurat! Som jeg sa, Ivar Aasen holdt styr på rimet. Og dessuten, fjord og fjell, dal og dativ viser veien til vår folkesjel! Enig? Nå tar vi en kaffe til. ☺